

UPOKOJENEC

GLASILO BANOVINKEGA DRUŠTVA DRŽAVNIH IN SAMOUPRAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO

Št. 12.

Ljubljana, dne 28. decembra 1940.

Leto V.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Tel. 4553. Izhaja enkrat mesečno.

Uredba

o spremembah in dopolnitvah o izredni dokladi državnih uslužbencem in upokojencev.*

Čl. 1.

Uredba o izredni dokladi državnih uslužbencem in upokojencev M.s. št. 1017 z dne 26. julija 1940 se takole spreminja in dopolnjuje:

I. Čl. 1. se spreminja in se glasi:

„Aktivnim državnim uslužbencem, za katere veljata uradniški zakon in zakon o državnem prometnem osebju, gre poleg rednih prejemkov naslednja izredna osebna doklada:

V krajevnem draginjskem razredu

	I.	II.	III.
Dinarjev mesečno			
1. Uradnikom od VIII. do vštete V. položajne skupine	150.—	120.—	80.—
2. Uradnikom IX. in X. položajne skupine	200.—	160.—	100.—
3. Uradniškim pripravnikom neglede na šolsko izobrazbo	150.—	120.—	80.—
4. Zvaničnikom	120.—	100.—	70.—
5. Služiteljem	100.—	80.—	50.—
6. Kontraktualnim uradnikom in honorarnim uslužbencem z mesečno brutto nagrado:			
do vključno 1000.— din	100.—	80.—	50.—
od 1001 do vključno 1400.— din	120.—	100.—	70.—
od 1401 do vključno 2000.— din	150.—	120.—	80.—
od 2001 do vključno 3200 din	150.—	120.—	80.—
7. Dnevničarjem in cestarjem — stalnim cestnim delavcem z mesečno brutto nagrado:			
do vključno 1000.— din	100.—	80.—	50.—
od 1001 do vključno 1400.— din	120.—	100.—	70.—
od 1401 do vključno 2600.— din	150.—	120.—	80.—

Določbe prednjega odstavka ne veljajo za uradnike finančne kontrole, izvzemši uradnike X. in IX. položajne skupine, katerim gre kot izredna osebna doklada po 100.— din na mesec, neglede na draginjski razred.“

II. Člen 2. se spreminja in se glasi:

„Izredna osebna doklada gre tudi vojaškemu uradnikom, ki po odločbi ministrskega sveta M. s. št. 1120 z dne 18. septembra 1939 nimajo pravice do doklade za opremo, kakor tudi uslužbencem direkcije rečne plovbe, državnega posestva Belja in državne tvornice sladkorja na Čukarici, in sicer:

V krajevnem draginjskem razredu:

	I.	II.	III.
Dinarjev mesečno			
1. Nižjim vojaškim uradnikom IV. razr.	200.—	160.—	100.—
2. Nižjim vojaškim uradnikom III. II. in I. razr. in višjim IV. razreda	150.—	120.—	80.—
3. Uslužbencem direkcije rečne plovbe in državnega posestva Belja:			
a) uradnikom, kontraktualnim uradnikom in honorarnim uslužbencem s			

* „Služb. list“ št. 667/96 iz l. 1940.

† Dr. Anton Korošec

V soboto dne 14. decembra t. l. je v ranih urah pretresla vse Slovence in celo državo žalostna vest, da je v Beogradu nenadoma preminul predsednik senata in Minister Prosvete dr. Anton Korošec.

Pokojnik, ki je zastopal naš narod že v avstrijskem parlamentu, nas kot voditelj ob prevratu srečno pripeljal v svobodno državo Jugoslavijo in vodil naš narod tudi v naši domovini, je užival ne le med nami, temveč tudi med Srbi in Hrvati, pa tudi v inozemstvu ugled velikega državnika, ki je s kratkimi presledki stal v prvih vrstah najvišjih krmarjev naše države.

Njegove zasluge za državo, zlasti pa za slovenski narod, so tako velike, da se v globoki žalosti klanjamo njegovemu spominu. Tudi za nas upokojence je kazal vedno veliko naklonjenost in globoko razumevanje za naše potrebe. Zato mu ohranimo hvaležen spomin in se bomo v prihodnji številki spomnili njegovih neverljivihih zaslug v posebnem članku.

Naše društvo je izrazilo ob nenadni izgubi globoko sožalje gospodu banu.

16. decembra 1940.

Visoko spoštovani gospod ban!

Ob nenadni smrti gospoda prosvetnega ministra in predsednika Senata gospoda dr. Antona Korošca, velikega, nadvse zaslužnega voditelja Slovencev in jugoslovanskega državnika, izvolite sprejeti globoko sožalje podpisanega društva.

Anton Spendé s. r. Dr. Ivan Vrtačnik s. r.
t. č. tajnik. t. č. predsednik.

Božične misli

V času, ko divjajo skoraj po vsem svetu srditi in brezobzirni boji druge svetovne vojne, ima še prav poseben pomen angelško oznanilo ob rojstvu Gospodovem:

„Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.“

V veličastno, iskreno in pobožno razpoloženje božičnih praznikov bodo na raznih straneh sveta grmeli topovi ter rušilne in zažigajoče bombe in motili božični mir.

V krajevnem draginjskem razredu

	I.	II.	III.
	Dinarjev mesečno		
skupnimi mesečnimi prejemki, ne všteti rodbinske doklade:			
do vključno 1650.— din	200.—	160.—	100.—
od 1651 do vključno 2600 din	150.—	120.—	80.—
od 2601 do vključno 3200 din	150.—	120.—	80.—
b) uradniškim pripravnikom neglede na šolsko izobrazbo	150.—	120.—	80.—
c) zvanikom	120.—	100.—	70.—
č) služiteljem	100.—	80.—	50.—
d) dnevničarjem z mesečno brutto nagrado:			
do vključno 1000.— din	100.—	80.—	50.—
od 1001 do vključno 1400.— din	120.—	100.—	70.—
od 1401 do vključno 2600.— din	150.—	120.—	80.—
4. Uslužbencem državne tovarne sladkorja na Čukarici:			
a) ki opravljajo uradniško službo, z mesečnimi brutto prejemki:			
do vključno 1650.— din	200.—	160.—	100.—
od 1651 do vključno 2600.— din	150.—	120.—	80.—
b) ki opravljajo zvanjsko službo	120.—	100.—	70.—
c) ki opravljajo služiteljsko službo	100.—	80.—	50.—

III. Za členom 2. se dodaja nov člen 2a, ki se glasi:

„Čl. 2a

Vsem državnim upokojencem gre izredna osebna doklada, in sicer:

V krajevnem draginjskem razredu

	I.	II.	III.
	Dinarjev mesečno		
tistim, ki prejemajo kot pokojninske prejemke, ne všteti rodbinske doklade, na mesec brutto:			
do vključno 1000.— din	160.—	120.—	80.—
od 1001 do vključno 1600.— din	140.—	100.—	60.—
od 1601 do vključno 2000.— din	120.—	80.—	50.—
od 2001 do vključno 2600.— din	100.—	70.—	50.—

tistim, ki prejemajo kot pokojninske prejemke, ne všteti rodbinske doklade, na mesec brutto:

do vključno 1000.— din	160.—	120.—	80.—
od 1001 do vključno 1600.— din	140.—	100.—	60.—
od 1601 do vključno 2000.— din	120.—	80.—	50.—
od 2001 do vključno 2600.— din	100.—	70.—	50.—

Za upokojence po prednjem odstavku se štejejo vse osebe, katerim se izplačujejo doklade po uredbi o osebni in rodbinski dokladi državnih upokojencev štev. 7550/I-1940, upokojenci direktije rečne plovbe in državnega posestva Belja in upokojenci iz čl. 2 in 3 uredbe o spremembah zakonskih predpisov, ki se nanašajo na prejemke državnih upokojencev M. s. štev. 319 z dne 8. marca 1940.

Določbe prvega odstavka veljajo tudi za tiste osebe, ki po katerikoli osnovi prejemajo pomoči, podpore, provizije, rente, miloščine, milostne oskrbnine, vzdrževalnine in narodna priznanja s pravico do draginjske doklade iz državne blagajne.

IV. Določba četrtega odstavka čl. 3. se spreminja in se glasi:

„Določbe prednjih odstavkov veljajo tudi za osebe v aktivni službi direktije rečne plovbe, državnega posestva Belja in državne tvornice sladkorja na Čukarici, kakor tudi za vse osebe, omenjene v čl. 2a te uredbe ne glede na mesečni znesek njih prejemkov.

Čl. 2.

Ta uredba velja od 1. decembra 1940.

V Beogradu dne 22. novembra 1940.

M. s. štev. 1533.

Predsednik ministrskega sveta
in namestnik ministra za notranje posle

Dragiša Cvetković s. r.

Podpredsednik ministrskega sveta

Dr. VI. Maček s. r.

(sledijo podpisi vseh drugih ministrov.)

Uredba

o spremenbah zakonskih predpisov, ki se nanašajo na prejemke državnih upokojencev.*

Čl. 1.

Uredba o osebni in rodbinski dokladi državnih upokojencev štev. 7550/I z dne 16. marca 1940 se takole spreminja in dopolnjuje:

1. Člen 2. se spreminja in se glasi:

„Osebnim upokojencem, ki jim je odrejena pokojnina po prejemkih po zakonskih predpisih, ki so dobili obvezno moč pred 1. septembrom 1923, gre mesečna osebna doklada, in sicer

Dasi v pomanjkanju in v težki borbi z naraščajočo draginjo, bomo vendar v globoki hvaležnosti slavili Božič, ker je nam še ohranjen mir in smo še obvarovani vojnih grozot in težav.

Tudi mi se sicer stalno borimo za obstanek naših življenj, vendar imamo zavest, da smo v tem letu dosegli vsaj nekaj uspehov, četudi neznatnih, a vendar uspehov. Zavedamo se, da še dolgo ne bo konca naših borb za izboljšanje našega položaja, ker draginja in gospodarske težave vedno z večjo brzino prehitevajo dosežene uspehe, ki so le kaplja na razbeleženo železo in imajo le učinek, da ne obupamo in da znova zanetijo iskro upanja, ki nas še drži pokoncu. Tolaži nas pa misel, da je prebit led in da bodo mero-dajni faktorji kakor že enkrat tudi še dalje pokazali uvidevnost za potrebe in želje upokojencev.

Treba pa je, da smo strnjeni in složni v borbi za naše interese in se trdno držimo načela: vsi za enega, eden za vse!

Kljub težavam, ki rastejo od dne do dne, in kljub grozečim dogodkom, pa lahko Božič še praznujemo v miru in delnem zadovoljstvu ter v upanju na boljše čase.

V takem razpoloženju želi tudi „Upokojenec“ vsem svojim čitateljem blagoslovljen Božič ter zdravo, srečno in veselo novo leto 1941.

Socialna pravica in uradniški prejemki

V dobi socialnih reform in socialne pravice, ki se obetajo, bi bilo potrebno preurediti prejemke državnih uslužbencev sploh, posebej pa še z ozirom na kraj službovanja po draginjskem razredu.

Osnovne plače bi morale biti tolike, da bi mogel državni uslužbenec in upokojenec živeti svojemu stanu in položaju primerno, ki ga v službi zavzema. V izrednih razmerah, kakršne so danes, pa bi bilo treba, da se nakažejo tudi izredne začasne draginjske doklade.

Z zakonom o prejemkih državnih uslužbencev so sicer predvidene te doklade, toda nerazumno velike nasproti osnovni plači v najnižjih skupinah, vendar razmernejše v višjih skupinah. Računalo se je baje z normaliziranjem razmer in s pocenitvijo, ni pa se mislilo na normalni razvoj in na neizogibno splošno povišanje življenjskega standarda kot posledice napredka. Tedaj so se ob prvi priliki ali, kadar se je hotelo baje kaj privarčevati, znižale te doklade v nekaterih skupinah zelo drastično. Ker sta pa plača in doklada skupaj predstavljali eksistenčni minimum, so z znižavanjem doklad zlasti trpe-li uslužbenci nižjih skupin, ker je njihova osnovna plača razmeroma neznatna.

Danes je vsakemu jasno, da se ne vrne tako hitro nekdanja vrednost denarja, zato je potrebno določiti stalne nove osnovne plače po dosedanjih potrebah življenja in po standardu drugih staležev, začasno izredno draginjsko doklado pa po današnjih

* „Služb. list“ št. 668/96 iz 1. 1940.

Zap. št.	Tistim, ki so upokojeni v din ali kronah z letno pokojnino	V krajevnem draginjskem razredu		
		I.	II.	III.
		Dinarjev		
1. z vključno 20 ali manj leti službe, priznane za pokoj- nino	do 1499	980.—	850.—	800.—
	od 1500—2999	1100.—	950.—	850.—
	od 3000—4999	1300.—	1150.—	1000.—
	od 5000—5999	1500.—	1300.—	1100.—
	od 6000 navzgor	1700.—	1500.—	1300.—
2. z več ko 20 do vključno 30 letih službe, priznane za po- kajnino	do 1499	1300.—	1150.—	1000.—
	od 1500—2999	1600.—	1400.—	1200.—
	od 3000—4499	1900.—	1700.—	1500.—
	od 4500—5999	2300.—	2000.—	1800.—
	od 6000 navzgor	2500.—	2200.—	1950.—
3. z več ko 30 letih službe, priznane za pokojnino, a ne prejemajo kot pokojnino popolnih prejemkov polo- žaja, s katerega so bili upokojeni	do 1499	1500.—	1300.—	1100.—
	od 1500—2999	1700.—	1500.—	1300.—
	od 3000—4499	1950.—	1730.—	1540.—
	od 4500—5999	2350.—	2030.—	1840.—
	od 6000—6999	2550.—	2230.—	2040.—
	od 7000—8999	2650.—	2330.—	2140.—
	od 9000 navzgor	2750.—	2430.—	2240.—
4. Iz zvaničniškega ali temu enakega zvanja: do vključno 30 letih službe, priznane za pokajnino		750.—	700.—	650.—
	z več ko 30 letih službe, priznane za po- kajnino, a ne prejemajo kot pokojnino popolnih prejemkov položaja, s kate- rega so bili upokojeni	850.—	800.—	750.—
5. Iz služiteljskega ali temu enakega zvanja: do vključno 30 letih službe, priznane za pokajnino		700.—	600.—	550.—
	z več ko 30 letih službe, priznane za po- kajnino, a ne prejemajo kot pokojnino popolnih prejemkov položaja, s kate- rega so bili upokojeni	800.—	700.—	650.—

2. Odstavek 1 čl. 4 se spreminja in se glasi:

„(1). osebnim upokojencem iz čl. 2, ki

prejemajo kot pokojnino popolne prejemke položaja, s katerega so bili upokojeni, gre mesečna osebna doklada, in sicer:

Zap. št.	Tistim, ki so upokojeni v din ali kronah z letno pokojnino	V krajevnem draginjskem razredu		
		I.	II.	III.
Dinarjev				
1. Iz uradniškega zvanja	do 1499	1700.—	1500.—	1300.—
	od 1500—2999	1800.—	1600.—	1370.—
	od 3000—4499	2000.—	1760.—	1530.—
	od 4500—5999	2400.—	2100.—	1830.—
	od 6000—6999	2600.—	2300.—	1980.—
	od 7000—8999	2800.—	2470.—	2140.—
	od 9000 navzgor	3000.—	2640.—	2300.—
2. Iz zvaničniškega ali temu enakega zvanja		970.—	850.—	800.—
3. Iz služiteljskega ali temu enakega zvanja		850.—	800.—	750.—

3. Odstavek 1 čl. 5 se spreminja in se glasi:

„(1). Rodbinskim upokojencem, ki jim je odrejena rodbinska pokojnina po pre-

jemkih po zakonskih predpisih, ki so dobili obvezno moč pred 1. septembrom 1923, gre mesečna doklada, in sicer:

a) Za uradniške rodbine:

Če znaša rodbinska pokojnina v din ali kronah na leto:	V krajevnem draginjskem razredu:		
	I.	II.	III.
Dinarjev			
od 1199	980.—	850.—	800.—
od 1200—1999	1100.—	950.—	850.—
od 2000—2499	1320.—	1100.—	950.—
od 2500—3499	1500.—	1300.—	1100.—
od 3500—3999	1700.—	1500.—	1300.—
od 4000—4999	1900.—	1700.—	1500.—
od 5000 navzgor	2000.—	1760.—	1530.—
b) Za zvaničniške rodbine ali temu enakih zvanj	750.—	700.—	650.—
c) Za služiteljske rodbine ali temu enakih zvanj	700.—	600.—	550.—

razmerah. Osnovne plače je treba po skupinah pravično določiti, da bodo normalen eksistenčni minimum **brez ozira na draginjsko doklado.**

Socialna pravica zahteva, da se isti posel enako plača, državni uslužbenci pa za isti posel niso enako plačani. Temu je vzrok draginjska doklada, ki je še vedno skoraj bistveni del plače, odreja pa se po kraju službovanja, oziroma po draginjskem razredu dotičnega kraja. Državni uslužbenec v mestu I. draginjskega razreda ima večjo doklado, torej večjo plačo nego uslužbenec v mestecu ali vasi III. draginjskega razreda. To se opravičuje z večjo draginjo mesta. Toda ako si ogledamo življenje v mestu I. in III. draginjskega razreda, opazimo, da je draginja življenja uprav v kraju III. draginjskega razreda vzrok krivice, storjene tamošnjim uslužbencem. V mestih I. draginjskega razreda, pravijo, so stanovanja draga, toda v tem stanovanju je vodovod, kanalizacija, elektrika in sploh komfort, ki ga v kraju III. draginjskega razreda ni, in če bi to tudi vse bilo, bi bilo stanovanje v tem kraju prav tako drago, ako ne dražje. — Življenjskih potrebščin je v mestu I. draginjskega razreda v veliki izbi in zaradi obilja so cenejšje. V periferijskih delih velemest so razmere že slabše in življenje dražje. Obleke in obutev so v velemestu cenejšje, ker je izbira večja; razen tega se tudi manj kviri, ker ni toliko blata in prahu. — Zdravnik, zlasti specialist, se v velemestu lahko najde, iz province pa je treba do njega potovati in izdati velike stroške. — Ako je uslužbenec v velemestu ter ima otroke za šolanje, jih lahko šola; ako pa niso za šolo, ima veliko izbiro drugih poklicev ter se otroci lahko narede za koristne člane družbe, uslužbenec v provinci pa nima niti raznovrstnih šol niti obrti. — Vsak inteligenten človek, torej tudi državni uslužbenec ima tudi kulturne potrebe, ki jim v velemestu lahko zadosti; tu so gledališče, kino, koncerti, predavanja, knjižnice itd., uslužbenec v provinci pa ima malo tega ali nič, in če občuti potrebo, da kaj vidi ali čuje, potem mora potovati v veliko mesto, potrošiti mnogo denarja (ako ga ima) ali pa se odreči vsega in živeti v najprimitivnejšem življenju.

Evo, vse je prav za prav dražje v malih krajih nego v velemestu (razen stanovanja!); ne izhaja pa se niti tam, zlasti zaradi manjše draginjske doklade, to je zaradi manjše plače.

Kadar državno oblastvo kaznuje uslužbenca, ga premesti iz velemesta v provinco in to je jasn dokaz, da so ugodnosti in prednosti, ki jih ima uslužbenec v velemestu (I. draginjski razred) daleč pred onimi v provinci in je to mnogokrat vzrok korupcije.

Zato je treba vse državne uslužbenice istega položaja izenačiti vsaj v plačah, začasne izredne draginjske doklade pa odrejati po razmerah, v katerih živimo.

D. B. — Zagreb.

(Iz „Umirovljenika“ štev. 21 in 22 z dne 25. novembra 1940).

4. V odstavku 7, čl. 6 se spreminjata točki a) in b) in se glasita:

„a) za uradnike, narednike I. razreda, narednike-vodnike, vodje pri zrakoplovstvu, vodje pri mornarici in višje glasbenike;

b) za zvaničnike, narednike II. razreda, narednike, podnarednike, nižje glasbenike, kaplarje, orožnike, redove, graničarje in služitelje.“

5. V odstavku 1 čl. 11 se namesto „6 ali 7“ postavlja: „4 ali 5.“

Čl. 2.

Uredba o spremembah zakonskih predpisov, ki se nanašajo na prejemke držav-

nih uslužbencev M. s. 319 z dne 8. marca 1940 se takole spreminja in dopolnjuje:

1. V čl. 2 se dodaje nov, drugi odstavek, ki se glasi:

„Oseba in rodbinska doklada upokojencev iz prednjega odstavka se izplačuje po pogojih uredbe o osebni in rodbinski dokladi državnih upokojencev štev. 7550/I—1940.“

2. Čl. 3 se spreminja in se glasi:

„Poduradnikom državnih prometnih naprav, ki jim je odrejena osebna pokojnina po zakonskih predpisih, ki so dobili obvezno moč pred 1. septembrom 1923., gre namesto dosedanje osebne doklade tale osebna doklada:

V krajevnem draginjskem razredu:

	I.	II.	III.
	Dinarjev		
1. Tistim, ki so upokojeni z 20 ali manj leti službe, priznane za pokojnino . . .	900.—	800.—	700.—
2. Tistim, ki so upokojeni z več ko 20 do vključno 30 leti službe, priznane za pokojnino . . .	1100.—	1000.—	900.—
3. Tistim, ki so upokojeni z več ko 30 leti službe, priznane za pokojnino, ki pa za pokojnino ne prejemajo popolnih prejemkov položaja, s katerega so bili upokojeni . . .	1200.—	1050.—	950.—
4. Tistim, ki prejemajo kot pokojnino popolne prejemke položaja, s katerega so bili upokojeni . . .	1300.—	1100.—	1000.—

Ali naj velja upokojenec za poduradnika državnih prometnih naprav ali ne, je odločilen njegov dekret o upokojitvi.

Če v dekretu ni izrečno navedeno, da je upokojenec poduradnik, se morajo za poduradnike državnih prometnih naprav šteti: nadzorniki postaj, plina, strojev, vrto, vozovni mojstri, vozovni pregledniki, upravitelji broda (kompa), nadzorniki prog, skladišč, semaforov (blokov), skladišč materiala in inventarja, brzojava in telefona, brzojavci, nadzorniki elektrike, tiskarji, mostni mojstri, knjigoveški mojstri, mojstri svetilnikov, pisarniki, strojevodje, nadvrtarji, nadzorniki gasilcev, vodje motorjev, sprevodniki, vlakovodje in poslovodje delavnic in železniških naprav.

Če bi se kljub temu ne dalo ugotoviti, ali je upokojenec upokojen s poduradniškega zvanja ali ne, mora naprava, ki mu izplačuje pokojninske prejemke, po uradni dolžnosti kar najhitreje zahtevati odločbo ministrstva za promet.

Rodbinskim upokojencem, ki jim je bila pokojnina odrejena po smrti poduradnika državnih prometnih naprav, gre vsekakor osebna doklada iz prvega odstavka točke 1 tega člena.

Osebna in rodbinska doklada upokojencev, ki se obravnava v tem členu, se izplačuje po pogojih uredbe o osebni in rodbinski dokladi državnih upokojencev štev. 7550/I-1940.“

3. V šestem odstavku čl. 6 se črtajo besede „v času od 1. aprila 1931 do dne,

od katerega tečejo nove rodbinske pokojnine“ in se namesto tega postavlja besede: „po 31. marcu 1931, in to do dneva smrti.“

4. V 7. odstavku čl. 6 se na koncu črta pika in se dodajejo tele besede: „po določbah navodila za izvrševanje § 272 zakona o uradnikih štev. 28521/I-1933“.

Čl. 3.

Določbe čl. 1, točke 4, in odločbe čl. 2 točk 1, 2 in 4, te uredbe veljajo od 1. aprila 1940, določbe čl. 1, točk 1, 2, 3 in 5, kakor tudi čl. 2, točke 3, veljajo od 1. decembra 1940.

Čl. 4.

Ta uredba dobi obvezno moč na dan razglasitve v „Službenih novinah“.

V Beogradu dne 22. novembra 1940.

M. s. štev. 1534

Predsednik ministrskega sveta in namestnik ministra za notranje posle

Dragiša Cvetković s. r.

Podpredsednik ministrskega sveta

dr. VI. Maček s. r.

(Podpisi vseh drugih ministrov.)

Društvena kronika

Prva odborova seja (po občnem zboru) dne 22. novembra 1940. Začetek ob 5. uri popoldne. Navzoč celotni odbor, izvemši nadzornika Westra, ki se je telefonično opravičil. Odsoten je bil tudi novoizvoljeni odborik Ogorelec iz Maribora.

Predsednik dr. Vrtačnik je pozdravil navzoče, predvsem na novo izvoljena tovariša kap. Rosino in orožniškega narednika-vodnika I. r. Ivana Šercerja in je ugotovil sklepčnost.

Predsednik je poročal o poteku posredovanja deputacije banovinskih društev državnih upokojencev, ki je bilo zelo nujno. Zagrebška vodilna uprava je zaradi tega na hitro sklicala delegate vseh banovinskih društev v Beograd za dan 8. novembra 1940.

Preden je predsednik nadaljeval svoje poročilo, je bilo treba, da se je odbor konstituiral. Soglasno sta bila izvoljena za I. podpredsednika dr. Milan Papež in za II. podpredsednika dr. Fran Vidic. Za tajnika je bil izvoljen g. Anton Spendé, za blagajnika ravnatelj Abram, za tajnikovega namestnika kapetan Rosina in za blagajnikovega namestnika šolski upravitelj žgajnar.

Nato je predsednik prečital zahvalo maršala dvora za udanostno brzojavko, ki jo je poslal občni zbor Nj. Vel. kralju. Zahvala je pisana v slovenskem jeziku in naslovljena naravnost na predsednika in ne več kakor prej na policijsko upravo.

Deputacije v Beograd so se udeležili delegate vseh banovinskih društev, iz Zagreba in Splita celo štirje in iz Somborja dva. Izročili so finančnemu ministru spomenico in posetili tudi gradbenega ministra dr. Vulovića, h kateremu jih je vodil minister dr. Krek. (Obširnej-

še poročilo je bilo objavljeno že v „Upokojencu“.) Predsednik je posredoval tudi v osebnih zadevah nekaterih društvenih članov.

Kar se tiče vojaških uradnikov, ki niso prevedeni na prejemke po novem zakonu, ker govori čl. 6 uredbe z dne 8. marca t. l. samo o prevedbi pokojnin oficirjev in njihovih rodbin na prejemke po novem zakonu, je edini izhod ta, da ti uradniki prosijo za to prevedbo. Ministrstvo vojske in mornarice odklanja to prevedbo. Nato naj zaprosijo finančno direkcijo, da jim nakaže zvišane doklade, katerih so bili deležni civilni uradniki po tej uredbi. Tako prakticira zagrebška finančna direkcija. Treba bo torej pri tukajšnji finančni direkciji glede tega posredovati. Finančnemu ministru je bila izročena tudi resolucija glede orožniških staro-upokojencev (to resolucijo objavimo v „Upokojencu“, čim bo dopuščal prostor). Predsednikova poročila so se vzela z zahvalo na znanje.

Sledilo je tajnikovo poročilo:

a) Zveza bojevnikov in uredništvo njenega glasila „Oj Doberdob“ prosi za zamenjavo Glasila z našim listom „Upokojenec“. Odobreno.

b) Tajnik je poročal o došlih prošnjah članov. Odbor je nekaj prošenj ugodno rešil in naklonil prosilcem, ki imajo neznatno pokojnino in so zaradi bolezni ali drugih rodbinskih nezgod prišli v težak položaj, primerno podporo; nekaj prošenj pa je moral odbor odkloniti, ker niso bili dani pogoji za naklonitev podpore.

c) Akcijski odbor organizacij državnih in samoupravnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani je prosil dne 23. oktobra t. l. za prispevek za nadaljevanje akcije. Sporočil je, da je dosedanja akcija izčrpala vsa sredstva, po-

leg tega pa ima akcijski odbor še za 600 do 800 din neplačanih računov. Na seji plenuma organizacij dne 14. oktobra se je sklenilo, da naj prispevajo organizacije v blagajno akcijskega odbora po 25 par za vsakega člana. Odbor je soglasno sklenil: naše društvo vodi v zvezi z ostalimi banovinskimi društvi državnih upokojencev pod vodstvom zagrebške uprave samostojno akcijo za izboljšanje prejemkov državnih upokojencev in ima velike stroške za to samostojno delo. V teku letošnjega leta je bila deputacija vseh banovinskih društev že dvakrat v Beogradu in enkrat v Zagrebu; za vsako deputacijo smo poslali tudi mi svojega odposlanca. Zaradi tega more naše društvo prispevati akcijskemu odboru samo pavšalni znesek 300.— din.

Slučajnosti: Odbornik Adlešič je prosil, naj bi društvo urgiralo rešitev že lani v jeseni, oziroma letos spomladi predložene spomenice, da bi bili železničarji-upokojenci tudi deležni popusta vozarine na železnici za prevoz živiliških potrebščin. Poštni upokojenci imajo na pošti to ugodnost. Sprejeto.

Končno je poslovodja PS poročal o gibanju članov tega sklada. Prijavili so se trije novi člani, ki jih je odbor vse sprejel. S članarino je zaostal en član. Tačasno stanje PS je 347. Imovina PS znaša 76.199 din. Poročilo se je vzelo na znanje.

Predsednik je opozoril, da se bo sklicala prihodnja seja v letošnjem letu le, če bo za to potreba. Ako bi te potrebe ne bilo, želi že sedaj celotnemu odboru blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto.

Seja se je zaključila ob 6. uri zvečer.

Posmrtni sklad

Božič je čas, ko se spominjamo svojih milih in dragih, ki so še v življenju in ki so odšli pred nami v večnost. Spominjamo se njihovih dobrih del.

Obenem pa se spominimo tudi na sebe, na trdo in mukopolno življenjsko pot. Nekateri od teh so odšli za vedno iz naših vrst, spravljeni s svetom in z Bogom, drugi pa so odšli, ne da bi se pobrigali za svojo rodbino. Pustili so svo-

jo družino v skrajno mučnem položaju, ker po navadi ne ostane pri hiši niti pare, da si more pri tej priliki nabaviti zaostala rodbina vsaj najpotrebnejše, dokler se ne uredi pokojninski prejemki. To so bili oni, ki so mislili, da je njihova življenjska sila neizčrpna in ki so mislili, da je še vedno dovolj časa, da oskrbe svoje preostale vsaj s skromnimi sredstvi.

Zato bi moral vsak upokojenec pa tudi aktivni uslužbenec postati član našega posmrtnega sklada, kjer so minimalni prispevki. In to bo najboljša darilo, ki more nuditi vsak svojim najbližjim za božič.

Evo poslovanja našega sklada v tem letu: Na začetku leta 1940. je bilo članov:

273 rednih in 48 izrednih članov, skupaj 321 članov. Umrlo je 7 rednih članov. Pristopilo je 31 rednih in 4 izredni člani, skupaj 35 članov. Ostane sedaj 298 rednih in 51 izrednih, skupaj 349 članov.

Za naslednje umrle člane je svojcem izplačana posmrtnina gg.:

Mayer Jože	500.— din.
Zarli Rudolf	1000.— din.
Juvanec Franc	1000.— din.
Gliha Anton	1000.— din.
Šega Ivanka	1000.— din.
Mohorčič Ivan	1250.— din.

Vsega 5750.— din.

Vsi skupaj pa so plačali v posmrtni sklad 1.824.— din

V letu 1939. je bilo izplačanih posmrtnin 7.000.— din

Na prispevkih pa je bilo plačano 2.231.— din

Torej od obstoja posmrtnega sklada je društvo izplačalo . . . 12.750.— din
a od umrlih članov je prejelo 4.085.— din

Do sedaj ima imovine Posmrtni sklad: 75.110.92 din. Ta vsota se bo pa še spremenila do konca leta, kar bo sporočeno v poročilu bilance za to leto.

Poslovodja:
Rosina.

Štev. 621/40

V Ljubljani dne 10. decembra 1940.

Društvo državnih in samoupravnih penzionera banovine Hrvatske kot vodeči upravi v

Zagreb u.

Penzijski prejemki, ki stojé, priznane tudi od najvišjih oblasti, pod eksistenčnim minimumom, so se našim v Nemčiji živečim tovarišem zaradi visokega tečaja marke v zadnjem času občutno skrčili, kajti sedaj veljavni tečaj marke znaša 17,92, medtem ko je znašal prejšnji tečaj din 14,90.

Nujno bi bilo potrebno, da Vaše društvo kot vodeča uprava v imenu vseh banovinskih društev predloži prošnjo na ministrstvo za finance, devizno oddeljenje, da se za izplačila pokojninskih prejemkov v Nemčiji živečih jugoslovanskih državnih upokojencev uporabi prejšnji tečaj marke, namreč din 14,90, namesto sedanjega tečaja din 17,92, ali pa naj se določi poseben tečaj za nakazila pokojnin, kakor se običajno določa n. pr. za turiste, dijakke in druge.

S tovariškimi pozdravi

Anton Spendé s. r. dr. Ivan Vrtačnik s. r.
t. č. tajnik. t. č. predsednik.

Akcija za železničarje.

Svojčas smo poročali, da smo se obrnili na zagrebško društvo, naj bi predložilo prošnjo za brezplačni prevoz življenjskih potrebščin tudi za upokojene železničarje. Ker doslej še ni došla nikakava rešitev na to našo prošnjo, smo se ponovno obrnili na bratsko zagrebško društvo z naslednjim dopisom:

Štev. 631/40

V Ljubljani dne 10. decembra 1940.

Društvo državnih i samoupravnih penzionera banovine Hrvatske kot vodeči upravi v
Zagreb u.

Z dopisom z dne 21. marca t. l. številka 150/40, smo Vas prosili, da predložite kot vodeča uprava vseh banovinskih društev državnih upokojencev g. ministru saobračaja prošnjo, da se dovoli upokojencem državnih železnic povlastica za brezplačni prevoz življenjskih potrebščin po državnih železnicah.

Z Vašim dopisom z dne 28. marca t. l., broj 1019/40, ste nas obvestili, da je bila taka prošnja predložena.

Ker je od takrat že minulo devet mesecev, bi bilo vsekakor umestno, da se prošnja obnovi in g. ministra opozori, da je g. minister pošte, telegrafa in telefona na osnovi § 3 zakona o pošti, telegrafu in telefonu in čl. 25 uredbe o organizaciji dovolil z veljavnostjo od 1. marca 1940 vsem aktivnim poštnim uslužbencem in upokojencem brez takšno dostavo in odpremo poštnih paketov do najvišje teže 25 kg in do vrednosti 600.— din, in sicer oženjenim 12 krat in samcem 6 krat na leto.

Prilagamo prepis citiranega rešenja.

Posvetovalnica — informacije

OPOZORILO.

Izplačevanje povišic.

Ker je uredba o povišanju doklad za upokojence izšla šele koncem novembra t. l., ni bilo mogoče izplačilnim blagajnam pripraviti vse za izplačilo povišic že v mesecu decembru, dasi veljajo povišice že od 1. dne decembra 1940. Zato smo se obrnili za informacije na merodajna mesta in smo prejeli naslednje pojasnilo:

Finančna direkcija v Ljubljani bo nakazala poviške za december 1940 in januar 1941 skupno z eno nakaznico. Železniška direkcija v Ljubljani pa bo 1. januarja 1941 nakazala samo redne (dosedanje) prejemke, poviške pa v januarju, toda posebej in ne skupno z rednimi prejemki.

Toliko v pojasnilo, da ne bo nepotrebnih vprašanj in poizvedovanj in tudi ne nepotrebnega vznemirjenja, ako kdo 1. januarja še ne bo prejel povišanih prejemkov.

Akcija za naše državne upokojence, živeče v Nemčiji.

Znano je, da se je v zadnjem času izpremenil tečaj nemške marke in sicer, da se je vrednost marke povišala. To pa je seveda na kvar našim državnim upokojencem, ki živé v Nemčiji, ker se jim nakazuje v dinarjih isti znesek, v markah pa prejemajo sedaj manj nego prej.

Zato se je naše društvo obrnilo na bratsko društvo v Zagrebu kot poslovodno društvo s posebnim dopisom, ki se glasi:

Pravično bi bilo torej, da bi bili tudi upokoјenci državnih železnic deležni take ugodnosti.

S tovariškimi pozdravi

Anton Spendé s. r. dr. Ivan Vrtačnik s. r.
t. č. tajnik. t. č. predsednik.

Železniški upokoјenci, ki so predložili slike za izdajo novih legitimacij za režijsko vožnjo, se opozarjajo, naj jih dvignejo od 23. t. m. naprej na isti postaji, kjer so predložili slike. Pri dvigu novih legitimacij bo potrebno stare legitimacije in vložke oddati. Upokoјenci se opozarjajo, da so nove legitimacije veljavne šele s 1. januarjem l. 1941.

Znižanje pogrebnih pristojbin v Ptuj odklonjeno.

V decembrski šte. leta 1939. smo poročali, da smo se na prošnjo naših članov obrnili na mestno poglavarstvo v Ptuj, da bi se upokoјencem znižale pogrebne pristojbine v mestu Ptuj.

Na to našo vlogo smo prejeli naslednji odgovor:

Mestno poglavarstvo Ptuj.

U. šte. 242/1-1939. Ptuj, dne 6. XII. 1940.

Banovinsko društvo državnih in samoupravnih upokoјencev

Ljubljana.

Obveščam naslov, da odsek za mestna podjetja vaši prošnji šte. 412/39 od 21. novembra 1939 glede znižanja pogrebnih pristojbin ne more ugoditi zaradi stalnega padanja občinskih dohodkov in poslabšanja finančnega položaja mesta.

Predsednik:

Dr. Remec s. r.

Toliko našim članom v vednost.

Katerih odtegljajev so oproščeni staroupokoјenci?

V julijski in avgustovi šte. „Upokoјenca“ smo priobčili par člankov svojih članov.

Iz teh člankov je razvidno, da dopisnikom miso popolnoma jasno znani natančni zakonski predpisi glede odtegljajev staroupokoјencev.

Staroupokoјenci plačujejo **uslužbenski davek in kuluk** prav tako kakor novoupokoјenci. **Oproščeni so edino plačevanja prispevka v uradniški pokojninski sklad in 1% izrednega prispevka k uslužbenskemu davku.**

Rodbinska doklada za ženo, ki jo prejema staroupokoјenci, upokoјenci, upokoјeni po zakonih iz l. 1923. in po poznejših zakonih, pa ne, znaša mesečno 120.— din, ne pa, kakor trdi dopisnik v avgustovi številki, 140.— din. Vse to je bilo že objavljeno o raznih prilikah v „Upokoјencu“. Ponavljamo pa to z namenom, da ne bodo naši člani po netočnih dopisih naših dopisnikov napačno informirani in da bo jasno, kakšne odtegljaje imajo in kakšne doklade prejema eni in drugi.

ZAHVALA.

Prejeli smo naslednjo zahvalo:

Banovinskemu društvu državnih in samoupravnih upokoјencev v Ljubljani.

Podpisani N. A., železniški upokoјenec, stanujoč v vasi Sneberje šte. 56, občina Devica Marija v Polju, se spoštovanemu odboru zelo iskreno zahvaljujem za prejeto podporo, katero sem z veseljem sprejel in ki me je našla v največjem pomanjkanju.

Vsakemu upokoјencu to naše društvo najtopleje priporočam, ker ima res skrb za svoje članstvo.

S polno hvaležnostjo še enkrat izrekam vodstvu iskrena hvala.

Prosim, da objavite mojo zahvalo v našem listu „Upokoјenec“.

N. A., zvaničnik II.

žel. upokoјenec, Sneberje 56, D. M. v Polju.

Vprašanje: Neki naš član je poleg drugih stvari, glede katerih so bila že večkrat objavljena v našem listu pojasnila, vprašal tudi, ali ima vdova po aktivnem državnem uslužbencu, ki prejema pokojnino, pravico do odpravnine iz državne blagajne, ako se ta vdova državnega upokoјenca vnovič poroči z državnim uslužbencem? Na to vprašanje se je glasil **naš odgovor:** § 151 zakona o uradnikih iz leta 1931. (Službeni list z dne 15. aprila 1931 šte. 133/25) predpisuje: „Vlagateljvi vdovi ali njega hčeri se smejo izplačati zaradi zopetne omožitve ali omožitve na prošnjo, ki se mora vložiti pred vstopom v zakon, enkrat za vselej dvestletni rodbinski pokojninski prejemki, ki jim pripadajo. Odločbo o tem izda na predlog resornega ministra minister za finance v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta. Ta odločba se sme izdati tudi pred vstopom v zakon, toda izplačilo se sme izvršiti šele, ko se predloži dokument o sklenjenem zakonu.“

Izplačilo dvestletne pokojnine po prednjem odstavku se sme dovoliti, če je oni, ki zahteva izplačilo, edini uživalec družinske pokojnine.“

Prošnje je treba torej predložiti na ministrstvo, v čigar resoru je služil mož dotične vdove ali oče dotične hčerke.

Dopisi

V Mariboru dne 9. dec. 1940.

Krožek upokoјenih učiteljev(ic) je imel na Miklavžev večer, to je 5. decembra 1940 svoj zaključni sestanek v letu 1940. Dasi se tega večera veselijo mladi in stari, vendar med nami ni bilo pravega razpoloženja, ker smo vedeli, da Miklavž tudi to leto ne bo ničesar prinesel državnim upokoјencem.

Zbralo se nas je na tem sestanku 28. Predsednik tovariš Ogorelec nam je med drugim poročal tudi o sedanjem stanju našega krožka. Članov je imel krožek v začetku leta 65. Med letom sta se dva odselila, enega nam je ugra-

bila neizprosna smrt, dva pa sta na novo pristopila. Ob koncu leta šteje torej naš krožek 64 članov. Udeležba na sestankih je bila zadovoljiva in je prišlo povprečno na sestanek 23 članov. Sestankov je bilo 12, med njimi je bil najlepši sestanek v Slovenski Bistrici, ko smo se sešli s tovariši celjskega krožka in obujali spomine iz svoje mladostne dobe.

Tovariš Puřkhart nam je dal pojasnila k uredbi o zvišanju draginskih doklad državnih upokoјencev. Razumeli smo ga tako, da bodo dobili po tej uredbi nekateri neznaten priboljšek, drugi pa še tega ne.

Preden je izšla uredba, so že časopisi objavili zvišanje doklad, s čimer pa nam niso prav nič ustregli. Od takega objavljanja in povzruha še predčasnega imajo korist edinole navijalci cen in pa verižniki.

Prostori, v katerih smo imeli v zadnjem času sestanke, so res lepi in prijazni. Postrežba je tudi prvovrstna. Jedilni listi ponujajo celo vrsto dobrin, katerih cene niso pretirane, vendar pa z ozirom na naš prazni žep le previsoke.

Preden smo se razšli, smo sklenili, da bomo opozorili Miklavža, ki hodi sedaj po Beogradu, da nam pred svojim odhodom popravi krivico, ki nam jo je napravil s tem, da nas je pri svoji zadnji obdaritvi popolnoma prezrl, in da nam sporazumno z merodajnimi činitelji čimprej položi na krožnik vsaj toliko, da bo za najnujnejše življenjske potrebščine. B. M.

Opomba uredništva: Miklavž je vsaj deloma uslišal prošnjo članov krožka.

Preplačila društvenih članov v prid društvu.

1. Radošević Josipa, učiteljica v p. v Ogečah, 39 din.

2. Poštajner Ignacij, orož. narednik v p. v Škofji Loki, 4 din.

3. Copic Filip, kaznil. paznik v p. v Mariboru, 14 din.

Posmrtninski sklad

Umrli je član PS g. Ivan Mohorčič, železniški zvaničnik v p., 25. novembra 1940 na srčni kapi, star 71 let. Član PS je bil od 1. aprila 1938 pa do svoje smrti. Vplačal je vsega 382.— din.

Posmrtnina v znesku 1250.— din se je izplačala njegovi soprogi ge. Jerici Mohorčič.

Upokoјenec-samec, zdrav in čil, verziran v vseh panogah gospodarstva, se išče za nadzorstvo posestva v okolici Celja. Naslov v upravi lista.

Glasilo banovinskega društva državnih in samoupravnih upokoјencev za dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendé. — Tisk J. Blasnik naasl. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin ^{r. z.} ^{z o. z.}

Ljubljana, Vodnikov trg šte. 5 - Telefon šte. 4421

DRŽAVNI USLUŽBENCI IN UPOKOJENCI! Vaša nakupovalnica mora biti edino zadruga prodajalna. V zalogi ima vedno sveže spece-rijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, jedilni pribor, ki ne rjavi, itd.

Širite zadrugo misel med svojimi tovariši!